

## **Filosofie a reflexe**

### **Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[2019](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2019](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 2. 2019
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 2. 2019

## Filosofie a reflexe

Rozšířené rozpoznání (snad ne pouhý dojem), že filosofie je v krizi, klade na každého filosofujícího jako nárok a povinnost vyjasnění, v čem ta krize spočívá a co s tím současný myslitel může a má podniknout. Důležité je především vyjasni, co to je filosofie, a podle toho se k tradici filosofujících myslitelů přihlásit a při všem úsilí o nápravu na tu tradici navazovat, anebo ji ponechat jen historikům filosofie a dále v ní nepokračovat, nýbrž založit něco nového. A tak dochází k tomu, že někteří vědomě hledají za filosofii náhradu, zatímco jiní ji považují za nenahraditelnou, ale nanejvýš potřebnou nápravu. Rozdíl mezi obojím pokusem o řešení spočívá v tom, že na jedné straně jde o zavržení samotných základů filosofického myšlení a o hledání (a ustavování) základů nových, zatímco v druhém případě o novou koncepci samotné filosofické práce, která se dosavadní tradice nezřiká, ale chce v ní novým způsobem pokračovat. Ten rozdíl by se však mohl jevit jako zdánlivý a ve skutečnosti vlastně totožný, protože tu všechno závisí na tom, co za ‚skutečnou‘ či ‚pravou‘ filosofii považujeme, co tím slovem označujeme. Máme-li se pak rozhodnout, co rozumíme filosofováním a filosofií, musíme podniknout něco, čemu se říká reflexe. Jenom ta může odhalit, zda svým počinem filosofovat přestáváme nebo zda se hodláme pokoušet o filosofování nové. A tak se musíme zeptat, zfs takovou reflexi můžeme podniknout nefilosoficky nebo zase jenom filosoficky. Bude proto nejlépe, když samu

filosofii pojmem jako ustavičnou, vždy znovu podnikanou reflexi svého myšlení (neboť filosofie je záležitostí myšlení), a tak se zbavíme nutnosti své další kroky chápat jako zamítnutí filosofie, nebo spíše jako novou etapu filosofického myšlení. Můžeme pak lépe či hůře rozpoznávat, nakolik je filosofické myšlení a filosofie vůbec v současné dějinné chvíli v krizi.

(Praha, 190227-1.)